

Kařez

Kraj: Plzeňský

Správní obvod: Rokycany

Nadmořská výška: 452 m n. m.

Počet obyvatel: 705

Adresa URL: www.obeckarez.cz

Okres: Rokycany

GPS souřadnice: 49.824250N, 13.781610E

První pís. zmínka: 1281 (743 let)

PSČ: 338 08

Historie obce Kařez

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1281.

Nejrozšířenějším průmyslem v obci byl průmysl železářský. Pro tento účel zde Dr. Henry Bethel Štrousberg založil továrnu Borek. Měla zde být velká válcovna a pudlovna, jak tomu nasvědčovalo 12 vysokých komínů, kterých však bylo původně 36. K obsluze závodu byly pořízeny parní stroje, pro dělnictvo bylo založeno (základy) 360 domků, všechny podle jednoho vzoru. Některé z nich se dochovaly až do dnešní doby, např. dnes známé „pětidomí“, „sedmidomí“ apod. Vedle těchto domů měly být postaveny byty úřednické, kanceláře, kostel, nemocnice, lázně aj. Měla tak vzniknout kolonie o 5.000 obyvatelích se jménem „Štroousberg - stadt“. Nejrychleji byl postaven hostinec Borek u nádraží Zbiroh, který jako jeden z mála zachovaných budov stojí dosud. Roku 1879 byla válcovna zcela v chodu, v roce 1887, kdy po konkurzu koupil továrnu podnikatel Brandeis, přeměnil válcovnu na velkou slévárnu a strojírnu na výrobu obráběcích strojů. V roce 1920 za vedení již Brandejse ml. strojírnu zařídili na výrobu hospodářských strojů. Pracovalo zde 420 dělníků a 45 úředníků a vedoucích. Po špatném vedení různých měnících se ředitelů v době světové krize byla slévárna v roce 1931 zcela zrušena. Vedle tohoto „velkého průmyslu“ byla v obci provozována drobná zámečnická živnost, kovářství a cvočkařství.

Jelikož bylo známo, že na severovýchodním okraji obce se nachází silná vrstva cihlářské hlíny a začínající podnikatel Štrousberg potřeboval ke svým velkolepým stavebním plánům velké množství cihel, bylo třeba po primitivní výrobě místním cihlářem Santnerem myslet na výrobu ve velkém. Z Německa a Belgie byli pozváni cihláři, aby naučili naše dělníky pálit cihly na zemi. Tato výroba však nestačila, a tak byla postavena tzv. „panská cihelna“, kde se pracovalo s větší kapacitou. Vedle této velké cihelny vznikly ještě menší (majitelé Svoboda, Srba), které však pro nedostatek hlíny činnost ukončily. Naposled zůstala v Kařeze v činnosti tedy jen „panská“ cihelna, kde se zde po Štrousbergově krachu vystřídal několik nájemců. Naposledy byla vedena rodinou Nejedlých a poslední cihly kařezské cihelny zajistil p. Nejedlý Čestmír na výstavbu již výše uváděné místní mateřské školky. Výroba cihel byla skončena 16. 11. 1974, poté zde byly vyráběny stropní panely pod vedením Zpč. cihelen n.p. Stod. Po zrušení i této výroby ve stávajících prostorách působí od roku 1993 firma Obnova vodních zdrojů p. Josefa Koloce se svou již známou čerpací stanicí pohonných hmot KOLOC oil.

Jako v jiných okolních obcích, byly i v Kařezu provozovány různé malé živnosti - ševcovské, krejčovské, pekařské, holičské, hostinské a v neposlední řadě smíšené obchody někdy i spojené s čerpací benzinovou pumpou. V Kařeze najdeme i některé význačné a starobylé budovy. Jednou z nich je bývalá škola z roku 1830, kam za vzděláním od 1. do 5. ročníku docházely i děti z

okolních vesnic. Vyučování zde probíhalo nepřetržitě až do roku 1984. Další školní rok začaly děti dojíždět do nově vystavěné ZŠ do Zbiroha. Školní vyučování bylo v Kařeze obnoveno opět v roce 1992, ovšem již ve stávající moderní MŠ z roku 1976, která byla po znatelném úbytku dětí v obci zbytečně veliká. Nyní v této budově tedy vedle sebe působí jak škola mateřská s kapacitou 17 dětí, tak i škola základní 1. - 5. ročník, kam dochází či dojíždí průměrně 35 dětí.

